ALGORITMI ANALIZE MASIVNIH PODATKOV

DOMEN MONGUS

Vsebina

- □ definicija masivnih podatkov,
- □ ključni podatkovni viri,
- □ analiza trendov razvoja in
- □ aktualni izzivi na področju

Definicija

- □ Tradicionalno 3xV
  - Volume (Velikost)
  - **□ Velocity** (Hitrost)
  - Variety (Raznorodnost)

- Vedno premikajoča tarča!
  - Masivnih podatkov ni mogoče učinkovito obdelati s tradicionalnimi metodami obdelave podatkov

Definicija

- □ Definicija s 5xV
  - Volume (Velikost)
  - Velocity (Hitrost)
  - Variety (Raznorodnost)
  - Veracity (Verodostojnost)
  - Value (Vrednost)

- □ Podpora pri odločanju!
  - Analize in napovedi so fokus obdelave podatkov!

Aplikacije

Tudi mi smo senzorji ...

- □ Kje se srečamo s tehnologijami masivnih podatkov?
  - Ste kdaj prejeli ciljno reklamno sporočilo?
    - Analize obnašanja na spletu
  - Uporabljate kartice popusta?
    - Nakupovalne navade
  - Ste kdaj plačali s kreditno kartico?
    - Zaznava goljufivih bančnih transakcij
  - Ste prejeli popust pri zavarovali avto?
    - Bonusni programi zavarovalnic (primer sledenja)
  - Uporabljate elektriko?
    - Napovedovanje porabe električne energije

Osnovni izrazoslovje

- Ciljna spremenljivka (ang. target variable) je spremenljivka, ki jo napovedujemo
- Razlagalna spremenljivka (ang. explanatory variable) je vrednost, ki jo uporabljamo za napovedovanje
- □ Značilnica (ang. feature), je značilna lastnost ali značilen vidik nečesa
- □ **Izdvajanje značilnic (ang. featuer extraction)** je postopek strukturiranja značilnic za nadaljno rabo
- Podatkovne transformacije (ang. data transformation) je preslikava podatkov iz ene oblike/strukture v drugo

Osnovni izrazoslovje

- Čiščenje podatkov (ang. data cleaning) je proces zaznave in odstranjevanja manjkajočih ali pokvarjenih podatkov
- □ Izbira podatkov (ang. data selection) je postopek
   izbiranja ustreznih podatkov za naše analize
- Agregacija podatkov (ang. data aggregation), je združevanje podatkov v skupne strukture
- Podatkovno zlivanje (ang. data fusion) je postopek združevanja komplementarnih podatkov
- Podatkovno bogatenje (ang. data enrichment) pomeni izboljševanje informacijske vrednosti podatkov skozi njihovo združevanje

Tradicionalen model procesa podatkovne analitike

Masivni podatki spreminjajo svet!

Nekoč

- □ Zastavi vprašanje
- □ Izvedi eksperiment
- □ Zberi podatke
- □ Analiziraj podatke
- Odgovori na vprašanje

Danes

- □ Zbiraj podatke
- □ Zastavi vprašanje
- □ Strukturiraj podatke
- □ Analiziraj podatke
- Odgovori na vprašanje

Podatkovni viri

Masivni podatki so nestrukturirani ali delno strukturirani

Masivni podatki vsebujejo vrednost

Masivni podatki niso enostavno razumljivi

- □ Senzorski podatki
- □ Logi naprav
- □ Spletne strani
- □ EMaili
- □ Socialna omrežja
- □ Mediji
- Tradicionalni dokumenti
- □ ...

Trenutni trendi

□ Ključni uporabniki

- Finančni sektor
- 2. Proizvodnja
- 3. Prodaja
- 4. Mediji/zabava
- 5. Igralništvo
- 6. Zdravstvo
- 7. Telekomunikacije
- 8. Vladne organizacije

